

Výstavní síň Ústavu Makromolekulární chemie AV ČR v Praze

výstava Naše Květiny

zahájení: 7. 10. 2002 v 18:00

od 7. 10. – 7. 11. 2002

kurátor výstavy: Dagmar Šubrová

anglický překlad: Veronika Hilská

Naše(vaše)květiny

Vítáme Vás na výstavě Naše květiny. Hned z počátku je důležité zdůraznit, že nejde o tradičně pojatou tematickou výstavu, jak by název napovídal. Jistě, v určitém směru tu také běží o adoraci rostlinné říše, ale není to zase tak prostoduše jednoznačný záměr, jak by se na první pohled mohlo zdát. O rostlinky se tu jedná někde v druhém či třetím plánu. Figurují zde jako zástupné atributy pro sdělení něčeho bezprostředně naléhavějšího, než je zahradnictví, pěstitelství a šlechtitelství. Projekt v podstatě alegorickou cestou podchycuje vroucí sociální kotel, v kterém se chtě, nechť, všichni ocitáme.

I flóra má totiž své výrazné jedince stejně jako outsiders, má své „filmové herce“ i „sociální případy“. Jestliže část rostlinstva se drží na příčkách módní trendů a vln, musí se zákonitě druhá část, ta odvrácená, pohybovat na periferii zájmu a denně obhajovat svou existenci. Představte si orchidej vedle baklažánu, nebo lilii vedle choroše. A přece vedle sebe nějakým způsobem koexistují stovky různých jedinců, rodů a druhů.

Projekt se ale nedrží pouze v hranicích těchto rostlinných alegorií. Další problematika, hodná pozornosti, se konstituuje v bodě, kdy dochází k překračování hranic mezi velkými skupinami živé přírody - flóry a fauny, přičemž z fauny tuto výstavu zajímá hlavně člověk. Lidský jedinec vyjímá rostlinu z její domovské říše z různého důvodu. Pro vlastní vizuální potěchu, pro potěchu druhého, pro záchranu svého zdraví, protože vydává příjemné aroma, protože dobře chutná, protože z ní jsou pěkné židle... Opačně, z lidské oblasti do rostlinné, se tak děje, zpravidla pouze ve fiktivním světě žánrově pokleslého filmu a literatury. Člověk přírodu přirozeně potřebuje, proto se jí obklopuje a vyhrazuje jí místo i tam, kde vytvořil vlastní

civilizační svět. Proto lidstvo vymyslelo rozmanité květináče, kořenáče či truhlíky, aby v nich pro svou potřebu uvěznilo své florální přátele. Existují byty přeplněné zelenými miláčky, stejně jako holobyty s pouhým rostlinným dekorem na těžkých závěsech. Jsou kanceláře, kde se zaměstnanci doslova prodírají exotickým pralesem a úřady, kde zdobí stěny pouze podivně nevkusné obrázky ze suchých vybledlých slaměnek a lisovaných polních květin. Těžko se ale najde prostor, kde by po kytce nebylo ani stopy.

V neposlední řadě se výstava dotýká fenoménu vizuální nápodoby a přenosu rostlinných motivů do civilizační praxe. Je to nekonečná řada vegetabilních stylizací např. na průmyslově vyráběných textíliích, na porcelánu, na historické architektuře, v propagačních materiálech a reklamách, v tištěných přáních všeho druhu apod. Každá příležitost má svou příslušnou rostlinu či květinu, která ji nejlépe vyjádří. Někde ale, přes vzájemné sympatie zelenokožců a dvounožců, dochází k nevysvětlitelným renoncům.

Znám jedno výstavní kolbiště (nejmenovat!), kde mezi sebou, jako na fóru, ostře diskutují palmy a umělecké artefakty. Nikdo už přesně neví, kdy ona „studená“ válka propukla a kdo první ze zlomyslnosti či nevědomky podráždil toho druhého. Možná by se ale do zmíněného konfliktu měla zapojit nějaká blíže nespecifikovaná bezpečnostní složka, něco jako mravnostní policie. Hrozí totiž, že by se palmy mohly ve své vzdorovitosti a k nelibosti všech přítomných vysemenit na všechny strany a převálcovat tak jednou provždy neškodné úsilí tvůrčích dvounožců stejně jako nekompromisně a důsledně zalesnit okolí. Jedno pozitivum by to ale mít mohlo. Praha by měla o jednu raritu navíc – pravý deštný prales.

Petr Vaňous, Praha – Košíře, říjen 2002